

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(професор з науково-педагогічної роботи)

Володимир ЄРМАЧЕНКО

Публічні фінанси

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

**28 Публічне управління та адміністрування
281 Публічне управління та адміністрування
треть (освітньо-науковий)
Публічне управління та адміністрування**

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**вибіркова
українська**

Завідувач кафедри
державного управління,
публічного адміністрування
та регіональної економіки

Наталія ГАВКАЛОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки
Протокол № 2 від 26.08.2020 р.

Розробник:

Мельник В. І., к.е.н., доцент

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Фінанси є важливим економічним інструментом втручання держави у процеси розширеного відтворення, розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту. Використовуючи їх, держава може активно впливати на економічний і соціальний розвиток країни як у позитивному, так і в негативному плані. Будучи об'єктивними за своєю суттю, вони значною мірою залежать від суб'єктивних дій політичних сил, що перебувають при владі. Нині в Україні у сфері публічних фінансів концентруються найгостріші проблеми економічного і соціального життя держави. Це бюджетний дефіцит і державний борг, оподаткування та ефективність видатків бюджету, стан місцевих фінансів, проблеми міжбюджетних відносин тощо.

Навчальна дисципліна "Публічні фінанси" є вибірковою та вивчається згідно з навчальним планом підготовки здобувачів спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування" третього (освітньо-наукового) рівня.

Дисципліна "Публічні фінанси" посідає важливе місце у навчальному процесі, оскільки надає методологічні, методичні знання, допомагає сформувати практичне вміння щодо аналізу, оцінки і розробки заходів щодо ефективного управління фінансовою системою держави з метою забезпечення сталого розвитку.

Мета навчальної дисципліни: засвоєння теоретичних знань та формування професійних компетентностей щодо використання методів та інструментарію управління публічними фінансами.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1А
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Фінанси	Методологія та організація наукових досліджень
Вступ до публічного адміністрування	Управління людськими ресурсами в публічному адмініструванні
	Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність переосмислювати наявне і створювати нове цілісне знання в професійній сфері та розв'язувати складні соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.	Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.
Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації.	
Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.	
Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.	
Здатність ініціювати, організувати та управляти інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	

Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.	
Здатність переосмислювати наявне і створювати нове цілісне знання в професійній сфері та розв'язувати складні соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.	Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.
Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації.	
Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.	
Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.	
Здатність ініціювати, організовувати та управляти інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	
Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.	
Здатність переосмислювати наявне і створювати нове цілісне знання в професійній сфері та розв'язувати складні соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.	Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.
Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації.	
Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.	
Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.	
Здатність ініціювати, організовувати та управляти інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	
Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.	
Здатність переосмислювати наявне і створювати нове цілісне знання в професійній сфері та розв'язувати складні соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.	Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку
Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації.	
Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.	
Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.	
Здатність ініціювати, організовувати та управляти інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	

Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.	публічного управління та адміністрування.
Здатність переосмислювати наявне і створювати нове цілісне знання в професійній сфері та розв'язувати складні соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.	Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню сучасних проблем в стратегічному розвитку територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.
Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації.	
Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.	
Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.	
Здатність ініціювати, організовувати та управляти інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	
Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.	

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи публічних фінансів

Тема 1. Публічні фінанси як складова фінансової системи

Економічна природа та сутність публічних фінансів. Історичні та економічні передумови виникнення фінансів. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Поняття та функції публічних фінансів. Поняття та принципи побудови фінансової системи. Підходи до структуризації фінансової системи. Основні структурні елементи фінансової системи України. Система публічних фондів як матеріальна основа публічних фінансів. Основні ланки сучасної системи публічних фінансів України.

Тема 2. Державна фінансова політика та механізм її реалізації

Фінансова політика як складова частина економічної політики держави. Зміст та завдання фінансової політики. Складові фінансової політики. Типи фінансової політики на різних історичних етапах. Напрямки реалізації державної фінансової політики. Фінансова стратегія і фінансова тактика. Типи регулювання фінансів. Поняття та структура фінансового механізму.

Тема 3. Організаційні основи управління публічними фінансами

Система управління публічними фінансами. Об'єкт і суб'єкт управління. Основні форми, методи та інструменти фінансового впливу. Принципи, на яких базується управління державними фінансами. Фінансовий апарат та його функції. Організаційний склад фінансової системи України. Фінансові органи та інститути. Особливості управління публічними фінансами у зарубіжних країнах.

Тема 4. Нормативно-правові засади функціонування публічних фінансів

Фінансове право. Джерела фінансового права. Нормативно-правові акти, що регулюють фінансові відносини в Україні. Конституція України як основне джерело

фінансового права. Нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні. Бюджетний кодекс України. Міжнародні правові акти у сфері публічних фінансів.

Тема 5. Публічні доходи та публічні видатки

Публічні доходи та методи їх мобілізації. Джерела формування публічних доходів. Основні методи мобілізації публічних доходів: податки, позики та емісії. Сутність і призначення публічних видатків. Державне споживання. Бюджетне фінансування. Зв'язок функцій держави та публічних видатків. Класифікація видатків.

Змістовий модуль 2. Основні елементи системи публічних фінансів

Тема 6. Податки та податкова система

Сутність і функції податків. Податкова система та її елементи. Поняття та склад податкової системи. Принципи побудови оптимальної податкової системи. Елементи системи оподаткування. Класифікація податків. Податкова система і податкова політика України. Основні етапи становлення податкової системи України. Податковий кодекс України, його структура та значення в нормативно-правовому забезпеченні функціонування публічних фінансів. Загальнодержавні та місцеві податки і збори. Система державної фіскальної служби України. Принципи побудови податкової системи України. Сучасна податкова політика України.

Тема 7. Бюджет і бюджетна система

Бюджет як економічна та правова категорія. Місце й значення бюджету в загальній системі фінансових відносин. Розподільна та контрольна функції бюджету. Правова характеристика бюджету. Матеріальний зміст бюджету. Загальний та спеціальний фонд бюджету. Бюджетна система та принципи її побудови. Поняття бюджетної системи та бюджетного устрою. Основні етапи становлення і розвитку бюджетної системи України. Принципи побудови бюджетної системи України. Бюджетна класифікація. Бюджетне планування: сутність та методи.

Тема 8. Державний бюджет України

Призначення і роль державного бюджету. Доходи державного бюджету України. Доходи загального та спеціального фонду державного бюджету України. Структура доходів державного бюджету України. Видатки, що здійснюються з Державного бюджету України. Основні напрямки використання бюджетних коштів. Фактори, що впливають на формування видатків державного бюджету України в сучасних умовах. Бюджетний дефіцит: причини, види та шляхи оптимізації. Поняття й причини виникнення бюджетного дефіциту. Види бюджетного дефіциту. Джерела фінансування дефіциту бюджету. Шляхи подолання бюджетного дефіциту.

Тема 9. Місцеві бюджети України

Сутність та призначення місцевих бюджетів. Суть місцевих фінансів, їх склад і роль у здійсненні політики зміцнення економічної самостійності адміністративно-територіальних формувань в умовах ринкових відносин. Функції місцевого бюджету. Загальний та спеціальний фонди місцевого бюджету. Доходи місцевих бюджетів. Основні джерела доходів місцевих бюджетів. Видатки місцевих бюджетів. Розмежування видів видатків між місцевими бюджетами. Основні напрями зміцнення доходної бази місцевих бюджетів. Бюджет розвитку місцевих бюджетів.

Тема 10. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення

Сутність фондів фінансових ресурсів цільового призначення. Основні принципи організації централізованих фондів фінансових ресурсів. Необхідність відокремлення

державних цільових фондів. Види державних цільових фондів. Пенсійний фонд України. Фонд соціального страхування України. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Інші фонди цільового призначення.

Тема 11. Державний кредит і державний борг

Економічна сутність державного кредиту. Економічна суть державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави й покритті бюджетного дефіциту. Відмінність державного кредиту від банківського. Функції державного кредиту. Форми державного кредиту. Ощадна справа. Державні позики. Міжнародний державний кредит. Класифікація державних позик. Управління державним кредитом. Особливості оперативного управління державним кредитом. Ефективність державних кредитних операцій. Державний борг і його обслуговування в Україні. Види державного боргу. Управління державним боргом: основні принципи та методи.

Перелік практичних (семінарських) / лабораторних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни "Публічні фінанси" використовуються традиційні методики інформаційно-рецептивної та репродуктивної спрямованості, а також сучасні методи активізації навчально-пізнавальної діяльності, які передбачають застосування таких навчальних технологій, як: проблемні лекції, міні-лекції, семінари-дискусії, робота в малих групах, кейс-метод, круглий стіл.

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
Тема 1. Публічні фінанси як складова фінансової системи	Проблемна лекція з питання «Економічне і соціальне значення публічних фінансів в сучасних умовах розвитку економіки України»
Тема 2. Державна фінансова політика та механізм її реалізації	Міні-лекція, семінар-дискусія з питання «Вплив бюджетно-податкової політики України на макроекономічну рівновагу»; презентація результатів роботи в малих групах
Тема 3. Організаційні основи управління публічними фінансами	Проблемна лекція з питання «Напрями підвищення ефективності управління публічними фінансами в Україні»
Тема 4. Нормативно-правові засади функціонування публічних фінансів	Міні-лекція, семінар-дискусія з питання «Вітчизняне фінансове право: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку»; презентація результатів роботи в малих групах
Тема 5. Публічні доходи та публічні видатки	Міні-лекція, семінар-дискусія з питання «Переваги на недоліки основних джерел формування публічних доходів»; презентація результатів роботи в малих групах
Тема 6. Податки та податкова система	Круглий стіл «Сучасні проблеми реформування податкової системи в Україні»
Тема 7. Бюджет і бюджетна система	Круглий стіл «Основні проблеми побудови ефективної бюджетної системи в Україні» Кейс «Врегулювання міжбюджетних відносин»
Тема 8. Державний бюджет України	Кейс «Використання програмно-цільового методу формування бюджету»
Тема 9. Місцеві бюджети України	Проблемна лекція з питання «Сучасні проблеми формування фінансових ресурсів об'єднаних територіальних громад».

	Кейс «Визначення типу фінансової стійкості місцевого бюджету»
Тема 10. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення	Проблемна лекція з питання «Основні проблеми побудови ефективної пенсійної системи в Україні»
Тема 11. Державний кредит і державний борг	Проблемна лекція з питання «Зовнішні запозичення в системі чинників економічного розвитку України»

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації здобувачів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості здобувачів; формуванні здатності приймати самостійні рішення, до ухвалення колективних рішень, соціальної інтеграції; набуття навичок вирішення конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів; самостійного визначення методик наукового пошуку за темою дисертації.

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання з дисципліни "Публічні фінанси" здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Оцінювання здійснюється за такими видами контролю:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу отримати залік – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Поточний контроль включає оцінювання здобувачів під час:

лекцій – активна робота на парі (1 бал за кожне заняття) за умови активної навчально-пізнавальної діяльності здобувача, участі в обговоренні проблемних та дискусійних питань за темою лекційного заняття. Загальна кількість балів – 10.

практичних та семінарських занять – активна робота на парі (1 бал за кожне заняття) за умови виконання здобувачем всіх практичних завдань згідно рейтинг-плану навчальної дисципліни "Публічні фінанси" та участі в обговоренні проблемних та дискусійних питань за темою семінарського заняття. Загальна кількість балів – 10.

Формами поточного оцінювання та методами демонстрування результатів навчання здобувачів в рамках самостійної роботи є:

Перевірка виконаних домашніх завдань щодо використання методів та інструментарію управління публічними фінансами. Кожне домашнє завдання оцінюється в 1 бал за умови правильного виконання та наявності висновків. Кількість домашніх завдань – 5, максимальна кількість балів за усі домашні завдання становить 5.

Есе, що оцінює здатність здобувача обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки щодо проблем ефективного управління фінансовою системою держави з метою забезпечення сталого розвитку; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору щодо здійснення регуляторного впливу держави на фінансові відносини з метою досягнення економічної раціональності. Максимальна кількість балів – 5. Есе оцінюється після обговорення його здобувачами та викладачем.

Презентації та виступи на наукових заходах (3 бали за кожну презентацію), що дозволяють оцінити рівень засвоєння теоретичних основ та методології публічних фінансів; ознайомлення з нормативно-правовими та законодавчими актами України, а також із сучасною літературою з питань використання методів та інструментарію управління публічними

фінансами; вміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні практичних завдань. Кількість презентацій – 4, максимальна кількість балів за всі презентації становить 12.

Поточні контрольні роботи, які проводяться в формі тестування за теоретичним матеріалом з навчальної дисципліни "Публічні фінанси". Кожна контрольна робота складається з 18 тестових завдань (максимальна оцінка за кожне тестове завдання – 0,5 балів). Максимальна оцінка за кожну контрольну роботу – 9 балів. Максимальна кількість балів за обидві контрольні – 18 балів. Перша контрольна включає матеріал за темами 1 – 3, а друга – за темами 6 – 8.

Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни "Публічні фінанси" в межах поточного контролю включає також таку форму як колоквіум. Протягом семестру здобувачі пишуть два колоквіуми. Максимальна оцінка за кожен колоквіум – 20 балів. Максимальна кількість балів за обидва колоквіуми – 40 балів. Перший колоквіум включає теми 1 – 5, а другий колоквіум – теми 6 – 11. Структура колоквіуму: 1) 20 тестових завдань (максимальна оцінка за кожне тестове завдання – 0,5 балів); 2) практичне завдання (максимальна оцінка – 10 балів).

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал	
Тема 1. Публічні фінанси як складова фінансової системи	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1.1. Економічна природа та сутність публічних фінансів. 1.2. Функції публічних фінансів. 1.3. Поняття та принципи побудови фінансової системи. 1.4. Система публічних фондів як матеріальна основа публічних фінансів.	Активна робота на лекції	1
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Історичні та економічні передумови виникнення фінансів. 2. Еволюція загальної теорії фінансів. 3. Поняття та функції публічних фінансів. 4. Фінансова система: поняття і загальна характеристика її сфер і ланок. 5. Публічні фінанси зарубіжних країн. Проблемна лекція з питання «Економічне і соціальне значення публічних фінансів в сучасних умовах розвитку економіки України»	Активна участь у семінарському занятті	1
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою. Підготовка презентації за темою: "Публічні фінанси як складова фінансової системи".	Презентація за темою	3	
Тема 2. Державна фінансова політика та механізм її реалізації	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 2.1. Фінансова політика як складова частина економічної політики держави. 2.2. Напрямки реалізації державної фінансової політики. 2.3. Поняття та структура фінансового механізму.	Активна робота на лекції	1
Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Фінансова політика як складова частина економічної і соціальної політики держави. 2. Типи фінансової політики на	Активна участь у семінарському занятті	1	

		<p>різних історичних етапах (класична, регулююча, планово-директивна).</p> <p>3. Основні напрямки бюджетної політики України на сучасному етапі.</p> <p>4. Особливості податкової політики в Україні на сучасному етапі.</p> <p>5. Напрями грошово-кредитної політики в Україні на сучасному етапі.</p> <p>6. Фінансовий механізм: поняття і характеристика його складових елементів.</p> <p>Міні-лекція, семінар-дискусія з питання «Вплив бюджетно-податкової політики України на макроекономічну рівновагу»</p>			
	Самостійна робота				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою. Підготовка презентації за темою: "Державна фінансова політика та механізм її реалізації".	Презентація за темою	3	
Тема 3. Організаційні основи управління публічними фінансами	Аудиторна робота				
	Лекція	Лекція за питаннями: 3.1. Система управління публічними фінансами. 3.2. Фінансовий апарат та його функції.	Активна робота на лекції	1	
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Система управління публічними фінансами в Україні. 2. Характеристика органів управління фінансовою системою України. 3. Особливості управління публічними фінансами у зарубіжних країнах. Проблемна лекція з питання «Напрями підвищення ефективності управління публічними фінансами в Україні»	Активна участь у семінарському занятті Експрес-контрольна робота	1 9	

	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою. Підготовка презентації за темою: "Організаційні основи управління публічними фінансами". Підготовка до контрольної роботи.	Презентація за темою	3
Тема 4. Нормативно-правові засади функціонування публічних фінансів	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 4.1. Конституція України як основне джерело фінансового права. 4.2. Нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні.	Активна робота на лекції	1
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Характеристика нормативно-правової бази управління публічними фінансами в Україні. 2. Конституція України як основне джерело фінансового права. 3. Бюджетний кодекс України. 4. Нормативно-правові акти міжнародних організацій в сфері публічних фінансів. Міні-лекція, семінар-дискусія з питання «Вітчизняне фінансове право: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку»	Активна участь у семінарському занятті	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою. Підготовка презентації за темою: "Нормативно-правові засади функціонування публічних фінансів".	Презентація за темою	3
Тема 5. Публічні доходи та публічні видатки	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 5.1. Публічні доходи та методи їх мобілізації. 5.2. Сутність і призначення публічних видатків.	Активна робота на лекції	1
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Загальна характеристика публічних доходів та методи їх мобілізації. 2. Сутність та структура публічних видатків. 3. Державне фінансове забезпечення	Активна участь у семінарському занятті	1

		соціальних гарантій населенню. Міні-лекція, семінар-дискусія з питання «Переваги на недоліки основних джерел формування публічних доходів»		
	Практичне заняття	Колоквіум за змістовим модулем 1	Колоквіум	20
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою. Виконання есе за темою "Вплив політичної ситуації в Україні на ефективність управління публічними фінансами". Підготовка до колоквіуму.	Перевірка есе	5
Тема 6. Податки та податкова система	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 6.1. Соціально-економічна сутність податків та їх функції. 6.2. Елементи оподаткування. Класифікація податків. 6.3. Сутність податкової системи та принципи її побудови.	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Круглий стіл «Сучасні проблеми реформування податкової системи в Україні». Практичне завдання за темою: "Аналіз динаміки податкових надходжень до Державного та місцевих бюджетів України"	Активна участь в обговоренні Активна участь у виконанні практичних завдань	1
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою, виконання практичного завдання: "Аналітична довідка щодо ролі та значення податку на прибуток підприємств у формуванні доходної частини Державного бюджету України".	Перевірка домашніх завдань	1
Тема 7. Бюджет і бюджетна система	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 7.1. Бюджет як економічна та правова категорія. 7.2. Бюджетна система та принципи її побудови. 7.3. Бюджетна класифікація. 7.4. Бюджетне планування: сутність та методи.	Активна робота на лекції	1

	Практичне заняття	Круглий стіл "Основні проблеми побудови ефективної бюджетної системи в Україні". Кейс «Врегулювання міжбюджетних відносин»	Активна участь в обговоренні Активна участь у виконанні практичних завдань	1
Самостійна робота				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою, виконання практичного завдання: "Особливості розподілу публічних доходів і видатків між ланками бюджетної системи України"	Перевірка домашніх завдань	1
Аудиторна робота				
Тема 8. Державний бюджет України	Лекція	Лекція за питаннями: 8.1. Призначення і роль державного бюджету. 8.2. Доходи державного бюджету України. 8.3. Видатки, що здійснюються з Державного бюджету України. 8.4. Бюджетний дефіцит: причини, види та шляхи оптимізації.	Активна робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне завдання за темою: "Аналіз структури доходів і видатків Державного бюджету України" Кейс «Використання програмно-цільового методу формування бюджету»	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
			Експрес-контрольна робота	9
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою, виконання практичного завдання: "Аналітична довідка щодо ролі неподаткових надходжень у формуванні доходної частини Державного бюджету України". Підготовка до контрольної роботи.	Перевірка домашніх завдань	1
Аудиторна робота				
Тема 9. Місцеві бюджети України	Лекція	Лекція за питаннями: 9.1. Сутність та призначення місцевих бюджетів. 9.2. Доходи місцевих бюджетів. 9.3. Видатки місцевих бюджетів. 9.4. Бюджет розвитку місцевих бюджетів.	Активна робота на лекції	1

	Практичне заняття	Проблемна лекція з питання «Сучасні проблеми формування фінансових ресурсів об'єднаних територіальних громад». Кейс «Визначення типу фінансової стійкості місцевого бюджету»	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою, виконання практичного завдання: "Аналітична довідка щодо оцінки впливу бюджетної децентралізації на фінансову стійкість місцевих бюджетів України".	Перевірка домашніх завдань	1
	Аудиторна робота			
Тема 10. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення	Лекція	Лекція за питаннями: 10.1. Сутність фондів фінансових ресурсів цільовою призначення. 10.2. Характеристика соціальних фондів України.	Активна робота на лекції	0,5
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Сутність та значення фондів фінансових ресурсів цільового призначення. 2. Пенсійний фонд України. 3. Фонд соціального страхування України. 4. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Проблемна лекція з питання «Основні проблеми побудови ефективної пенсійної системи в Україні»	Активна участь у семінарському занятті	0,5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою, виконання практичного завдання: "Аналітична довідка щодо аналізу сучасного стану системи пенсійного забезпечення в Україні".	Перевірка домашніх завдань	0,5

<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 11. Державний кредит і державний борг	Лекція	Лекція за питаннями: 11.1. Економічна сутність державного кредиту. 11.2. Форми державного кредиту. 11.3. Управління державним кредитом. 11.4. Державний борг і його обслуговування в Україні.	Активна робота на лекції	0,5
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за питаннями: 1. Економічна сутність державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави й покритті бюджетного дефіциту. 2. Форми державного кредиту. 3. Управління державним кредитом. Ефективність державних кредитних операцій. 4. Державний борг і його обслуговування в Україні. Проблемна лекція з питання «Зовнішні запозичення в системі чинників економічного розвитку України»	Активна участь у семінарському занятті	0,5
	Практичне заняття	Колоквіум за змістовим модулем 2	Колоквіум	20
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу за заданою тематикою, виконання практичного завдання: "Аналітична довідка щодо причин та шляхів оптимізації бюджетного дефіциту в Україні". Підготовка до колоквіуму.	Перевірка домашніх завдань	0,5

Рекомендована література

Основна

1. Карлін М. І. Управління державними фінансами : навч. посіб. / М. І. Карлін, О. В. Борисюк. – Луцьк : Друк ПП Іванюк В. П., 2013. – 273 с.
2. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. – 304 с.
3. Ткачук І. Г. Державні фінанси : підручник; затв. МОН. – Івано-Франківськ 2015 : ДВНЗ "Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника", 2015. – 510 с.
4. Юшко С. В. Бюджетна система : навч. посіб. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. – 347 с.

Додаткова

5. Бастейбл Ч. Ф. Общественные финансы / [под общ. ред. С. П. Захарченкова]; пер. с англ. – 3-е изд. перераб. и доп. – Харків : Vivat Publ., 2016. – 807 с.

6. Боргова стійкість державних фінансів : [монографія] / за ред.: Т. І. Єфименко, С. А. Єрохіна, Т. П. Богдан; Держ. навч.-наук. установа "Акад. фін. упр.". – Київ : ДННУ "Акад. фін. упр.", 2014. – 710 с.
7. Волохова І. С. Місцеві фінанси та перспективи поглиблення фінансової децентралізації в Україні : монографія / Одес. нац. екон. ун-т. – Одеса : [Атлант], 2014. – 461 с.
8. Мельник В. І. Аналіз сучасного стану фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України // Інфраструктура ринку. – 2019. – № 30. – С. 304 – 310.
9. Мельник В. І. Сучасні проблеми формування фінансових ресурсів об'єднаних територіальних громад // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2019. – № 3 (20). – С. 394 – 402.
10. Мельник В. І., Зілінська А. С. Теоретичні аспекти визначення сутності та ролі місцевих бюджетів // Управління розвитком. – 2017. – № 3–4 (189–190). – С. 6-12.
11. Опарін В. М. Публічні фінанси: генеза, теоретичні колізії та практична концептуалізація / В. М. Опарін, В. М. Федосов, П. І. Юхименко // Фінанси України, 2017. – № 2. – С. 110 – 128.
12. Розвиток державних фінансів України в умовах глобалізації : [колект. монографія] / [Луїна І. О. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук І. О. Луїної ; Нац. акад. наук України, ДУ "Ін-т економіки та прогнозування НАН України". - Київ : Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2014. – 295 с.
13. Стойко О. Я. Фінанси : навч. посіб.; рекомендовано МОН / за ред. О. Я. Стойка. – Київ : Алерта, 2014. – 431 с.
14. Удосконалення управління державними фінансами та реформування податкової системи України / А. М. Соколовська, Р. Л. Балакін, В. Й. Башко ; За ред. Т.І. Єфименко. – Київ : Академія фінансового управління, 2015. – 446 с.
15. Фінанси : навч. посіб. / за заг. ред. І. В. Журавльової; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 330 с.
16. Фінансова система України: реалії та перспективи розвитку : монографія / за ред. М. П. Хохлова, О. В. Насібової. – Харків : ХІФ КНТЕУ, 2017. – 250 с.

Інформаційні ресурси

17. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
18. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : <https://mof.gov.ua/uk>.
19. Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua>.
20. Сайт персональних навчальних систем Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. Курс «Публічні фінанси». – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7582>.